

Výtvarná a architektonická soutěž o návrh památníku generála Pattona má vítěze

Dnes (30. října) odpoledne skončilo v Plzni dvoudenní zasedání poroty výtvarné a architektonické soutěže o návrh památníku generála Pattona v prostoru sadového okruhu pod Velkým divadlem. Sedmičlenná porota, jejímž členem byl nejen primátor města Plzně Pavel Rödl, ale i vnuk slavného generála George Patton Waters, hodnotila práci 37 týmů. Vítězný návrh pochází z dílny Ing. arch. Václava Zůny, Mgr. Lubomíra Čermáka a Tomáše Beneše. „Výstava všech soutěžních návrhů bude k vidění od 9. do 22. listopadu v kulturním domě Peklo, kde v současné době sídlí muzeum generála Pattona,“ řekla ředitelka Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně Irena Vostracká.

Předložené návrhy mají podle poroty velmi vysokou úroveň. „Po formální stránce splnilo soutěžní podmínky všech 37 doručených návrhů. Při jejich studiu porota vyřadila z řádného posuzování dva návrhy, jeden z důvodu umístění památníku mimo vymezené území a druhý z důvodu porušení anonymity v textové zprávě uvedením jmen konzultantů,“ vysvětlil předseda poroty Ing. arch. Milan Košař.

Hodnocení vítězných návrhůCeny**1. místo – návrh č. 25****Ing. arch. Václav Zůna, Mgr. Lubomír Čermák, Tomáš Beneš**

Návrh z početné skupiny z řešením tvaru stély zvolil navíc klasickou podobu „vítězného oblouku“ v odlehčené formě. Osobnost generála Pattona je tu připomenuta zdvojenou siluetou portrétu v nadživotním měřítku v protilehlé poloze. Použitý motiv siluety profilu odkazuje jednoznačně k fyzické podobě generála Pattona, aniž by portrét byl zatížen zažitými formami pomníku minulých desetiletí. Základním materiálem pomníku je corten – volně odkazující na materiál pancíře generálových tanků. Navržené řešení plně respektuje koncepci úprav celého prostoru navazujícího na budovu divadla. Tento navržený koncept vhodně doplňuje, završuje a vytváří s ním harmonický celek. Navrženým řešením – dvojitou siluetou profilu – je klasický motiv stély vtipně povýšen. Použitý materiál ve formě zúženého „vítězného oblouku“ svojí subtilností umožnil vytvoření závěrečného dominantního prvku, aniž by vznikla v uvolněném prostoru historického sadového okruhu prostorová bariéra. Přestože zvolená podoba řešení je výrazně jednoduchá nabízí z různých pohledů překvapivé a měnící se formy. Navržené řešení se jeví pozitivně i z hlediska pořizovacích nákladů a zejména z hlediska údržby a vlivu vandalismu.

2. místo – návrh č. 1**Ing. arch. Vratislav Danda, Ing. arch. Pavel Ullmann, Ing. arch. Radovan Kupka, Ing. arch. Ondřej Smolík, Ing. arch. Jaromír Kosnar**

Návrh velmi citlivě vstupuje do určeného prostoru a plně využívá i možnosti částečného zásahu do zelené plochy. Svým hmotovým těžištěm však nezasahuje rušivě do průhledů na divadlo ani na budoucí kavárnu. Navržené řešení nijak neomezuje intenzivní pěší provoz v tomto místě a přitom důstojným způsobem do této frekventované plochy vysouvá pancéřovou desku s významnými životopisnými daty generála Pattona. Vlastní stéla je umístěna mimo komunikační plochy a je tvořena pancířem s kruhovými otvory, které se při dálkovém pohledu skládají do podoby generálovy tváře. Výška stély i rozměry podnože svým měřítkem harmonizují s budoucí úpravou celého prostoru. Použitý materiál – pancíř představující tankovou divizi naznačuje zároveň demarkační linii a jeho předností je v neposlední řadě i to, že je v podstatě bezúdržbový. Kladem je

i skutečnost, že se autor zabýval také nočním nasvícením celého díla. Celkové náklady díla jsou přiměřené.

3. místo – návrh č. 28

Mgr. Josef Ducha ak. mal., Ing. arch. Petr Dolejší, Ing. arch. Jaroslav Hlásek, Ing. arch. Miroslav Tupý

Navržený objekt je památníkem – výtvarným dílem (sochou), databankou a učební pomůckou v jednom. Vypráví příběh, který je zakódován v jeho tvaru a grafických potiscích. Jeho tvar je inspirován protitankovými zátarasy – křížem. Zajímavá je shoda devítiramenného kříže a faktu, že se tento počet shoduje s devíti divizemi Pattonovy třetí armády. Díky tomu může být symbolicky na devíti plochách zaznamenán postup devíti armádních divizí. Důležitým momentem a projevem úcty k položeným životům je zaznamenání jednotlivých jmen do jedné ze stěn. Památník je vlastně učební pomůckou, ze které lze dešifrovat vnímavým a poučeným pozorovatelem řadu zajímavých souvislostí. Není na něm nic zbytečného a také nic neschází. Grafický postup sítotisku přivezla poprvé do Čech americká armáda. Shodou okolností moderní americké umění je založeno na technice sítotisku a mohla tak vzniknout velice významná výtvarná díla. Bez sítotisku by nevznikly obrazy Roye Lichtensteina nebo Andy Warhola. Tento objekt má tedy řadu významů a přesahu a je důstojným pomníkem generálu Pattonovi. Porota doporučuje ověřit autenticitu portrétu generála.

Odměny

návrh č. 8: Ing. arch. Petr Šneberk, Ing. Jiří Nenadál

návrh č. 16: Mgr. Marcel Hron, Ing. arch. Vít Kándl

Celkové hodnocení poroty

Závěrem porota jednoznačně konstatovala přínos této soutěže už ve vlastní účasti 37 přihlášených soutěžních návrhů. I přes složitost vybraného prostoru pro umístění památníku (frekventovaný pěší tah, vlastní budova divadla a připravovaná výstavba kavárny) potvrdily předložené návrhy ve své většině správnost zvoleného místa a vlastním návrhem řešení celý prostor zhodnocují.

Oceněné a odměněné návrhy, které porota vybrala z celkového množství návrhů různého pojetí, nejlépe vystihly ideu a vyjadřují osobnost generála Pattona ve vztahu k historickým souvislostem osvobození Plzně a zároveň nejvhodněji reagují na konečnou podobu celého tohoto exponovaného prostoru.

Velkým přínosem pro práci poroty byla i osobní účast pan George Pattona Waterse, generálova vnuka.

Porota rovněž konstatovala vysokou kvalitu připravených soutěžních podmínek a celkovou organizaci a zajištění práce poroty.

Porota jednoznačně doporučuje vyhlášovatelům soutěže vstoupit v jednání s autorem vítězného návrhu k uzavření smlouvy o zpracování projektové dokumentace a následné realizaci díla.

Více informací:

webové stránky Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně <http://ukr.plzen.eu> (kapitola Soutěže, výstavy a konference)

Kontakt pro novináře:

Předseda poroty: Ing. arch. Milan Košař, tel: 777 193 777, e-mail: archiko@archiko.cz

Zmocněný zástupce vyhlášovatele, Ing. Irena Vostracká, ředitelka Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně, tel.: 724 132 834 nebo 378 035 000, e-mail: vostracka@plzen.eu